

לעילוי נשמת

אאמו"ר הר' ראובן בן שמואל זצ"ל

ולעילוי נשמת

מו"ח הר' יצחק ברוך בן אברהם הכהן זצ"ל

ת.נ.צ.ב.ה

עולת ראובן

עלון שבועי בפניני, לקחי וענייני פרשת השבוע

פרשת ראה

בס"ד. עלון מס' 61.

שבת מברכין - אלול. כ"ד אב תשפ"ג.

הדה"נ י-ם: 6:52

צאת השבת י-ם: 8:05

ר"ת לח': 8:44

דברים יא-כו

בפסוק, "ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה":

רא"ה, ראשי תיבות, ראש החודש אלול, תמיד יוצא פרשת ראה, או לפני ראש חודש אלול, או בראש חודש אלול, וזה מרומז בפסוק.

שם

ותמהו המפרשים, מדוע כתוב ראה בלשון יחיד?

והנראה לומר מכיון שהברכות והקללות נאמרו בלשון יחיד כגון "ברוך אתה בעיר" וכו', וכן "ארור אתה בעיר" וכו' לכן נאמר ראה בלשון יחיד.

וראיתי שגם הבעל הטורים מביא ויש מפרשים לפי שקללות וברכות שבמשנה תורה כולם נאמרו בלשון יחיד.

אבל יש להבין אם כן מדוע נאמר "לפניכם" הרי פתח בלשון יחיד והיה צריך לכתוב "לפניך"?

ובכלי יקר כתב ראה כמדבר ליחיד לפניכם כמדבר לרבים, לפי שאמרו רז"ל (קידושין מ:): לעולם ידמה לאדם כאילו היה כל העולם מחצה על

מחצה זכויות ועוונות, עשה מצוה אחת הכריע את עצמו ואת כל העולם לכף זכות. לכן אמר אל כל יחיד ראה, שיראה בעין שכלו כי כל מעשיו

יחזרו לפניכם, לכולכם. והזכיר ענין זה בפרשה זו המדברת מענין הר גריזים והר עיבל, כי שם נעשו כל ישראל ערבים זה בעד זה ומצד הערבות

רבים נתפסים בעוון היחיד.

דברים יג, ב-ו

בפסוקים, "כי יקום בקרבך נביא או חלם חלום ונתן אליך אות או מופת": "ובא האות והמופת אשר דבר אליך לאמר נלכה אחרי אלהים אחרים

אשר לא ידעתם ונעבדם": "לא תשמע אל דברי הנביא ההוא או אל חולם החלום ההוא כי מנסה ה' אלקיכם אתכם לדעת הישכם אהבים את ה'

אלקיכם בכל לבבכם ובכל נפשכם": "אחרי ה' אלקיכם תלכו ואתו תיראו ואת מצותיו תשמרו ובקלו תשמעו ואתו תעבדו ובו תדבקו": "והנביא

ההוא או חלם החלום ההוא יומת כי דבר סרה על ה' אלקיכם המוציא אתכם מארץ מצרים והפדך מבית עבדים להדיחך מן הדרך אשר צוה ה'

אלקיך ללכת בה ובערת הרע מקרבך":

ומשמע מהפסוקים, שאפילו שה' נתן לנביא או חולם החלום לעשות את הסימן הזה ולהראות לכולם שהוא צודק שנלך חלילה לעבוד ע"ז והיה

מקום לומר שזה משמים בכל זאת הקב"ה מעניש אותו והנביא ההוא או חולם החלום ההוא יומת.

והמפרשים הקשו, (מובא בתומר דבורה להרמ"ק פרק ראשון - מדה התשיעית) מדוע יעניש פרעה והמן הרי ה' נתן להם להעניש את עם ישראל?

וקשה מה קושייתם הרי רואים בנביא שקר שאפילו שה' נתן לעשות רע ויש אות ומופת משמים בכל זאת הוא נענש ומת כיון שהוא עשה דבר

רע, וממילא זה הסיבה שהם נענשו אפילו שה' שלח אותם להעניש את עם ישראל בכל זאת הם צריכים ליענש וזהו משום שכתוב הבא ליטמא

מסייעין אותו והם התחילו לפתוח ברע וה' סייע בידם ועל כל זה צריכים ליענש.

וכ"כ הרמב"ם, ביד החזקה הלכות תשובה פרק ו' הלכה ג', לפיכך כתוב בתורה ואני אחזק את לב פרעה לפי שחטא מעצמו תחלה והרע לישראל

הגרים בארצו שנאמר הבה נתחכמה לו נתן הדין למנוע התשובה ממנו עד שנפרע ממנו לפיכך חזק הקב"ה את לבו ולמה היה שולח ביד משה

ואומר שלח ועשה תשובה וכבר אמר לו הקב"ה אין אתה משלח שנאמר ואתה ועבדיך ידעתי וגו' ואולם בעבור זאת העמדתך כדי להודיע לבאי

העולם שבזמן שמונע הקב"ה התשובה לחוטא אינו יכול לשוב אלא ימות ברשעו שעשה בתחילה ברצונו וכן סיחון וכו' עיי"ש.

ועפ"ז יתבאר שאפילו שה' נתן עזרה לרשעים בכל זאת כיון שהם פתחו ברשעות אז הם מתים ברשעותם וזה לא יעזור שהם יעשו תשובה כי

הקב"ה לא נותן להם לעשות תשובה.

וכן כתב הרמב"ם בהלכות תשובה פרק ו' הלכה ה', בהמשך דבריו ח"ל והלא כתוב בתורה ועבדום וענו אותם הרי גזר על המצריים לעשות רע

וכתיב וקם העם הזה וזנה אחרי אלהי נכר הארץ הרי גזר על ישראל לעבוד עכו"ם ולמה נפרע מהן לפי שלא גזר על איש פלוני הידוע שיהיה הוא

הזונה אלא כל אחד ואחד מאותן הזונים לעבוד עכו"ם אילו לא רצה לעבוד לא היה עובד ולא הודיעו הבורא אלא מנהגו של עולם הא למה זה

דומה לאומר העם הזה יהיה בהן צדיקים ורשעים לא מפני זה יאמר הרשע כבר נגזר עליו שיהיה רשע מפני שהודיע למשה שיהיו רשעים בישראל

כענין שנאמר כי לא יחדל אביון מקרב הארץ וכן המצריים והמריעים לישראל אילו לא רצה להרע להם הרשות בידו שלא גזר על איש ידוע אלא

הודיעו שסוף זרעו עתיד להשתעבד בארץ לא להם וכבר אמרנו שאין כח באדם לידע היאך ידע הקב"ה דברים העתידין להיות. ועי"ש בראב"ד מה שהשיג עליו.

ועיין ברמב"ן בראשית ט"ו פסוק י"ד, וז"ל והנכון בעיני כי טעם וגם אף על פי שאני גזרתי להיות גרים בארץ לא להם ועבדום וענו אותם אף על פי כן אשפוט את הגוי על אשר יעשו להם ולא יפטרם בעבור שעשו גזרתי, והטעם כמו שאמר הכתוב (זכריה א' י"ד) וקנאתי לירושלם ולציון קנאה גדולה וקצף גדול אני קוצף על הגוים השאננים אשר אני קצפתי מעט והמה עזרו לרעה, ואומר (ישעיה מ"ז ו') קצפתי על עמי חללתי נחלתי וגו' וכן היה במצרים שהוסיפו להרע כי השליכו בניהם ליאור, וימרו את חייהם וחשבו למחות את שמם, וזה טעם דן אנכי, שאביא אותם במשפט, אם עשו כנגזר עליהם או הוסיפו להרע להם וזהו מה שאמר יתרו כי בדבר אשר זדו עליהם (שמות י"ח י"א), כי הזדון הוא שהביא עליהם העונש הגדול שאבדם מן העולם וכן כי ידעת כי היזידו עליהם (נחמיה ט' י) ומביא בהמשך את דברי הרמב"ם הנז"ל.

סיפור לשבת

את המין הזה השמימי נזר אהה הוזה לא ששך חוזה גי
הענין הזה הקטן הזה לימי ימינו.
בשנים יבש לן הנה יתודי הענין הזה הקטן הזה,
כאשר הנהיים זורמים על מימנו נוחות, אירפך רץ
ואין יוצא אתו ואין יוצא הנה חבתי ית.
כדרכו ליעול, והנה רבו בני הענין הזה בנות
התנוקות שגולדו למשפחות בני הענין הזה,
ולעמית זאת, נעדרו מהם הנה קנים והישים
שנפסרו לבי יתעול מלא חתה למאות ימי
זשנות ית. והיש יבואת נשמתם ליוצר ששבע
ימי. והקצוב בני הענין הזה שחאדמה נרחה
מחורלשעה עליו הוקם בית עלמיו זער
אנפיו, ויש ממצאו הנפסרו ית מנוחתם עד
תתיית המית.

קמולתה תהיה געגועה דן יצאו מביית הקברות,
אבל למרבה הפלא קרה האנדך מרענו. בני
העיר מנסים לגשת אל ליקיריהם לזעק: 'אבא!
'סבא! אבא לא ראיתך לא מתייחס אליהם. הם
מנסים להרהר אותה להם סאתה הנכד ישלמה, את
הנני ישלמה, בביקום זאת, רציים אלו שחזרו
מבייט ית. בביקום זאת, פותח חיספרי קדש
לחיים אל לב יתיה מדך רש, פותח חיספרי קדש
ומתחילים ללמד בליה פונה. הם לא מסתכלים
על אף אהה לא מרמים אתה ראש אפילו לשנה
אתה, לא מבזבזים אפילו רגע אחד מן מן הקר
והקצוב, שכן הם יודעים שיש להם ספק שה
אתה לא יתה הנהריהם סכך רך או מהנהגך
עדו, הם סכך רך עם שכל רגע אחד של למוד
ועבודת השם עולם הנה, מקנה השם עולם
הבא עולמות עצומים ונצחיים שאין להם סוף,
והם יודעים שיש להם סכך שוה זה מנות לרש
קניני יצא חשאין להם שום שוין שום הבנה
שכל ית עולם הנהגש מיהנה הנכד ילהבין את
הענין שלמה. ומכיון שהם מכירים סכך את
הענין של לרנג, לכך חבל להם להשתמש
בכך געגועים הקרובים אלו בלבד כדי שישלמה
בכך, לדבר עם הנכד עם לשמע מהם ספורים.
וכך עברה ההשעיה בעיר, כאשר אלו שישבו
מה עולם העליון יושבים כליה עתה לילית יק
עניינם מהם ספה, והם נאקו! ית קות הבודד
שנותרו כדיליה ספיקל למד עורמל הן עורד בר
תוך הן, וכך המש יבועד אפרה סת ימה השעה
והם שבו אל עפרם ואל למקום מנוחתם.

הנמשל: ממשל לא אלהי המשיל רבי יחיים
מבירוקבא אתה מדך שותי, כאשר רב קשל סבי
לקלה למאזניו והו יתה מן ית שבותו,
ובאמצעות המשל הקולע הצליח להחזיר
בליבות השומע עם אתה הנה הירוח הגדול השיש
להנהרג ככך לרגע מהחיים, ולנצל לכיעת נונה
לתוך הו ימצא, כי ימנש חולף אינו חוזר ונאין לו
תמונה.

(מתוך "מדות טיש")

והנה רואה השמש שחלמו כי יצדי יתיה דין
שוק לא תהפץ ענה הנושן, ולא חרד יתיה דין
קראש ב יתיה דין ונאמר: 'מקבלים אנו את
ההפץ הזה בלתי ישגרתית שהעלתה, אולם אין
אנו מקציבים אותם נפסרו יתיה לא שעה אחת
בלבד, הלא ידקה אחת יתיה בתם אותה השעה
בזה הן לשוב לארץ חיים, ויהי על יתיה לשוב
לעפרם בלי אחר שכל רגע אחד'. השמש עוד
הספיק לשמעת הנה קוב, והוא עצמו
קבל הוראה לפסוקים אתה דברך וניכילתושכי
הענין.

הבקר אורו וכל הענין היתיה כמקרה. ספור
הנה לוס המפעים של השמש היתיה הנה
לשיתיה בלבד נהענין. רבי יתיה יתיה סא
הנה לוס בצינות מלאה, אולם סבי יתיה יתיה
אלו של לעובד לרעה ללענו, והפס יתיה בוח
בפסוקים בבואת ונכרה: 'כי יתיה רפידך רור
אין והקוסם יתיה רור ונשנה הפעמים ספה
אולם סכך שרחה לוס חזון נשנה הפעמים ספה
וארר יהיה שיהענין יצא להגנתו של השמש
וספרכש בחו, המת ינוכל סכך צפיה רוכה ליום
בו יתיה שוב לראות את בותיהם סוף ניהם
שבים אליהם, ולו לשעה אחת.

והנה הנה יתיה הנהגן. זמור בלפני השעה
הקובה, יצאו בני הענין העמדו לידשערי
בית העלמין, כשם שממת יתיה לראות את
המתים והמתים לא, ובעקרה המת ינו לראות שוב
את יתיה יתיה ששככה קומה. ונה המתין
לא יתיה וההובש הוא כהמת געגוע אליו אלאמו
המסורה והההובש, ונה המתין לוס או לוס בתו,
והו יתיה המת ינו לבניהם סנפסורו ער לרנהם
רחמנאלל.

והנה נשמע לפתע קול רעש גדול, וכלה נפסרו
קמולתה תהיה געגועה דן יצאו מביית הקברות,
אבל למרבה הפלא קרה האנדך מרענו. בני
העיר מנסים לגשת אל ליקיריהם לזעק: 'אבא!
'סבא! אבא לא ראיתך לא מתייחס אליהם. הם
מנסים להרהר אותה להם סאתה הנכד ישלמה, את
הנני ישלמה, בביקום זאת, רציים אלו שחזרו
מבייט ית. בביקום זאת, פותח חיספרי קדש
לחיים אל לב יתיה מדך רש, פותח חיספרי קדש
ומתחילים ללמד בליה פונה. הם לא מסתכלים
על אף אהה לא מרמים אתה ראש אפילו לשנה
אתה, לא מבזבזים אפילו רגע אחד מן מן הקר
והקצוב, שכן הם יודעים שיש להם ספק שה
אתה לא יתה הנהריהם סכך רך או מהנהגך
עדו, הם סכך רך עם שכל רגע אחד של למוד
ועבודת השם עולם הנה, מקנה השם עולם
הבא עולמות עצומים ונצחיים שאין להם סוף,
והם יודעים שיש להם סכך שוה זה מנות לרש

שבת שלום ומבורך ואוגוען שבת!